

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Název projektu	Rozvoj vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	CZ.02.2.69/0.0./0.0/16_015/0002400

Prezentace předmětu:
Sociální politika
Vyučující:
Mgr. Ivona Buryová, Ph.D.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Sociální politika, subjekty a objekty sociální politiky, práva občanů

Struktura přednášky

- **Definice sociální politiky**
- **Subjekty sociální politiky**
- **Objekty sociální politiky**
- **Diferenciace práv občanů**

SOCIÁLNÍ POLITIKA, SUBJEKTY A OBJEKTY SOCIÁLNÍ POLITIKY, PRÁVA OBČANŮ

Cílem přednášky je:

- *Definovat pojmy, související se sociální politikou*
- *Představit subjekty a objekty sociální politiky*
- *Představit typy práva občanů v kontextu vývoje společnosti a sociálního státu*

Charakteristika a definice sociální politiky

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Sociální politika tvoří důležitou složku veřejného života. Podoba všech opatření sociální politiky se odvíjí v podstatě od chápání jejího smyslu celou společností.

Hlavní úlohu v dnešní společnosti hraje v oblasti sociální politiky většinou stát. Dalšími aktéry pak jsou nestátní instituce, nebo i samotní občané.

Definice sociální politiky není jednoznačná. Proto vybíráme definici od Tomeše (1999)

Definice sociální politiky

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

„Soustavné, cílevědomé úsilí sociálních subjektů o změnu nebo udržení sociálního systému“ (Tomeš 1996, str.19).

Mimo jiné to znamená, že taková sociální politika musí mít svůj cíl a soustavně se přizpůsobovat měnícím se společenským, ekonomickým i politickým podmínkám.

Subjekty a objekty sociální politiky

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Subjektem je ten, kdo sociální politiku provádí a objektem je ten, komu je sociální politika určena.

Hlavní subjekt sociální politiky je stát, který určuje pojetí, obsah, cíle a úkoly sociální politiky. Subjektem může být i církev, odbory, podniky (podniková sociální politika), organizace apod. Pokud jde o mezinárodní úroveň, subjektem sociální politiky může být EU.

Subjekty a objekty sociální politiky

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Objekty sociální politiky jsou tedy ti aktéři, na které je opatření sociální politiky orientováno, kterým je určeno. Pod pojmem objekt vidíme v první řadě všechny obyvatele dané země. Nahlížíme na ně buď jako na jednotlivce, nebo jako na sociální skupiny.

Subjekty a objekty sociální politiky

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Objekty je možné (a nutné) podle typu opatření sociální politiky různě strukturovat, např.:

- podle věku,
 - podle pohlaví,
 - podle vzdělání,
 - podle příjmu,
 - ekonomické aktivity,
 - počtu dětí atd.
-

Sociální práva a jejich rozvoj

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Podle T.H. Marshalla byla moderní občanská společnost ustavena v posledních třech stoletích v tomto pořadí:

18. století: občanská práva,

19. století: politická práva,

20. století: sociální práva.

Občanská společnost podle Marshalla tedy sestává ze tří různých elementů:

- občanského,
 - politického,
 - sociálního elementu.
-

1. Občanský element referuje o garantování osobní svobody a rovnosti před zákonem. Spočívá v první řadě v právních institucích.

2. Politický element hovoří o přiznání politických volebních práv (enfranchisement), právu volit a dovolat se úřadů. Spočívá v politických institucích.

3. Sociální element obsahuje poukaz na ekonomický welfare a zabezpečení a právo sdílet v plné míře sociální dědictví a život v civilizované společnosti, podle převažujících standardů v dané společnosti. Spočívá v sociálních službách v širokém slova smyslu (Mishra 1989, str. 27).

Shrnutí přednášky

Sociální politika je podle Tomeše: „Soustavné, cílevědomé úsilí sociálních subjektů o změnu nebo udržení sociálního systému“ (Tomeš 1996, str.19).

Mimo jiné to znamená, že taková sociální politika musí mít svůj cíl a soustavně se přizpůsobovat měnícím se společenským, ekonomickým i politickým podmínkám.

Subjektem sociální politiky je vždy ten, který sociální politiku aplikuje (stát, církev, odbory, podniky, organizace apod.)

Objektem sociální politiky je ten, na kom je aplikována (občané, zaměstnanci apod.)

Práva občanů ve společnosti se vyvíjela podle vzniku a typu sociálního státu. Rozlišujeme proto v 18. století: občanská práva, 19. století: politická práva a ve 20. století: sociální práva. Občanský element referuje o garantování osobní svobody, politický element hovoří o přiznání politických volebních práv a sociální element zdůrazňuje ekonomický welfare a zabezpečení a právo sdílet v plné míře sociální dědictví a život v civilizované společnosti.